

Okresný súd Bratislava III
Nám. Biely Kríž 7
836 07 Bratislava III

Sp. zn.: 44C/55/2019

V Bratislave, dňa 17.10.2022

Žalobca: RNDr. Emil Páleš, Csc.
nar. 24. januára 1966
trvale bytom Koreničova 11, 811 03 Bratislava
občan SR

Žalovaný: N Press, s.r.o.
so sídlom Jarošova 1, 831 03 Bratislava
IČO: 46 887 491
zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I
oddiel Sro, vložka č. 85392/B

POSUDOK PROF. PAVLA CHEBENA - DODATOČNÝ DÔKAZ Č. 14

Dvojmo, 4 strany, bez príloh

Prikladám kladný posudok Prof. Chebena na moju prácu. Prof. Ing. Pavel Cheben, PhD. je už 12 rokov najpublikovanejším vedcom kanadskej akadémie vied (NRC Canada) a členom Kráľovskej spoločnosti Kanady, ktorá združuje len tých najvynikajúcejších vedcov. Je priekopníkom fotoniky a autorom 38 patentov, členom dlhého radu vedeckých spoločností a viacnásobným profesorom na univerzitách po celom svete, držiteľom najvyšších vyznamenaní tak v Kanade ako na Slovensku, vrátane ceny SAV a slovenského štátneho vyznamenania Pribinovho kríža prvej triedy.

Prof. Cheben pozná a oceňuje moju prácu, pomáha mi ju rozvíjať a zároveň z nej čerpá. Žalovaný ma vo svojom článku a ďalej počas súdneho procesu prezentuje ako izolovaného podivína, ktorý stojí mimo reálnych vzťahov a diania, a predstavuje si čosi len vo svojej vlastnej hlave. Ako protiváhu predkladám tucet posudkov a ocenení od špičkových kolegov - akademikov, viacnásobných profesorov, riaditeľov ústavov a vedúcich katedier, zakladateľov alebo najvyšších autorít vo svojom odbore. Dúfam, že to postačí ako dôkaz, že nie som blázon, a nemusím obťažovať radových kolegov s desiatkami ďalších posudkov.

Emil Páleš

17. októbra 2022

Vec: 44C/55/2019

Vyjadrenie k práci Dr. Emila Páleša

Uz dlhšie so záujmom sledujem prácu Dr. Emila Páleša. Čítal som jeho dielo Angelológia dejín a v posledných rokoch sme sa niekoľkokrát stretli aj osobne a mali možnosť prediskutovať fascinujúce témy na hranici medzi prírodnými vedami a filozofiou. Dozvedel som sa o tomto súdnom spore a som ochotný prispieť vyjadrením, ako osobne vnímam a hodnotím prácu Dr. Páleša.

Dr. Páleša považujem za vysoko originálneho mysliteľa svetového formátu, ktorý zhŕňa a zovšeobecňuje výsledky prírodných a spoločenských vied s konečným cieľom nájsť pevné body pre mravnú obrodu človeka a spoločnosti, ako to jadrne sformuloval aj v svojej stati „Čo je pokrok?“. Práca Dr. Páleša dopĺňa chýbajúce transdisciplinárne presahy a súvislosti, ktorým sa my akademickí výskumníci často nemôžeme venovať, pretože naša práca si vyžaduje vysokú špecializáciu. Jeho zhrnutie dejín matematiky a fyziky, ako aj stavu súčasnej fyziky, je precízne a obsahuje množstvo inšpiratívnych myšlienok tak pre laikov ako aj špecialistov. Je obdivuhodné, že pri šírke svojho záberu, ktorý zahŕňa aj vedy o živote a spoločnosti, Dr. Páleš má erudovaný, až detailný obraz o modernej fyzike, vrátane môjho odboru, optiky a fotoniky, o čom som mal možnosť sa viackrát aj osobne presvedčiť. Napríklad v októbri 2021 sa Dr. Páleš zúčastnil slávnostného obradu, kde mi bol udelený čestný doktorát Žilinskou univerzitou. Po mojej laudačnej prednáške sme viedli rozhovor na tému môjho vynálezu subvlnného metamateriálového vlnovodu [P. Cheben et al., *Subwavelength integrated photonics*, **Nature**, 560, 565–572, 2018], ktorý je pokladaný za jeden z najdôležitejších objavov v integrovanej optike za posledné desaťročia. Tento radikálne nový typ optického vlnovodu otvoril éru subvlnnej integrovanej fotoniky, so širokými aplikáciami v oblastiach telekomunikácií, kvantovej optiky, biochemických senzorov a pod. Z nášho rozhovoru mi bolo rýchlo zrejmé, že Dr. Páleš technicky dôkladne porozumel môjmu vynálezu, aj keď vôbec nejde o jeho špecializáciu. V ďalšom rozhovore Dr. Páleš predostrel taký originálny uhol pohľadu, aký som si predtým ani ja sám neuvedomil. Jeho interpretácia fundamentálnych vlastností bezstratového Floquet-Blochovho módu v subvlnných vlnovodoch je taká bezchybná a elegantná, že ju dnes používam aj vo svojich prednáškach. Je to príklad toho, že Dr. Páleš má jedinečný talent a intelektuálne schopnosti správne pochopiť aj vysoko špecializované odborné javy, postrehnúť netušené súvislosti a ponúknuť originálne, koherentné riešenie komplexných interdisciplinárnych problémov.

Ako výskumník vyvíjajúci nové technológie v oblasti fotoniky a integrovanej optiky, ktoré posúvajú našu spoločnosť vedecko-technicky vpred, sa prirodzene zaujímam o spoločenské dopady, presahy a vedľajšie efekty vedy na ľudské životy. Práca Dr. Páleša je pre mňa výnimočne podnetná a užitočná aj v tomto zmysle. Jeho práca pátra po prameňoch tvorivosti, psychologických a charakterových predpokladoch tvorivého objavu priamo pri jeho zrode. Čerpám z toho pri výchove ďalšej generácie doktorandov; prelomové vhľady vo vede nie sú len automatickým výsledkom investícií a technického

vybavenia, ale vyžadujú si aj mravné kvality a správnu motiváciu. Z vlastnej skúsenosti viem, na akej tenkej „duševnej niti“ visia nové objavy v čase, keď ich sám vynálezca iba tuší a čelí zotrvačnosti dovtedajších všeobecne prijímaných predpokladov a názorov. Zaujal ma aj výklad Dr. Páleša, ako sa do každého vedeckého objavu nevedomky integrujú predstavy, hodnoty, intuície a mýty danej doby. Čo nazývame vedeckým faktom, je v skutočnosti kombinácia pozorovaného fenoménu s našou filozofickou interpretáciou, ktorá je kultúrne podmienená. Výskum Dr. Páleša presvedčivo ukazuje, ako krivky tvorivosti v rôznych oblastiach matematiky a fyziky korelujú napríklad s umeleckými štýlmi vo svojej dobe. Dejiny nás učia, aké dôležité je objasniť si celý proces vzniku poznania. Výsledkom filozoficky deformovaného podania vedeckých pozorovaní bola napríklad snaha fašistov o eugenickú „očistu“ sveta, ktorá viedla k tragickému holokaustu. Dr. Páleš osvetľuje tieto súvislosti názorne a prístupne aj pre široké obecnstvo, a pre mňa osobne veľmi inšpiratívne, po boku moderných filozofov vedy ako sú Thomas Kuhn a Paul K. Feyerabend.

Roky som svedkom toho, ako sa práca Dr. Páleša zdokonaľuje a prehľbuje. Nejde o povrchné, senzačné čítanie, ale o erudovaný a poctivý pokus obnoviť starý ideál jednoty poznania a mravnej integrity človeka, čo dnes naliehavo potrebujeme. Dr. Páleš je dôkladne oboznámený s hraničnými problémami a výzvami najnovšieho výskumu a má filozofickú odvahu dívať sa za tieto hranice vpred, načrtávať nádejné smery možného pokroku. O kvalite jeho filozofickej intuície svedčí aj fakt, že viackrát vytušil smer ďalšieho vývoja a anticipoval objavy, ktoré sa neskôr potvrdili (napr. protirakovinový účinok srdcových hormónov), resp. už dávnejšie poukazoval na nevysvetlené javy, ktoré dnes pútajú čoraz väčšiu pozornosť odborníkov (napr. synchronne konvergenie v evolúcii).

Pálešove hypotézy na hraniciach neprebádaného najviac ocení vzdelaný človek so širokým rozhľadom a otvorenou myslou. Podľa môjho názoru vysoká originalita a široká interdisciplinarita práce Dr. Páleša znižuje možnosti nájsť si na Slovensku intelektuálneho partnera a som presvedčený, že po preklade celého jeho diela do anglofónneho prostredia získa zaslúžené ocenenie vo svete. Aj preložené kratšie state z práce Dr. Páleša vzbudzujú tu v zahraničí ohlas a niektoré aspekty jeho práce sa už stali akceptovanou súčasťou mainstreamovej vedy (cirkasemimileniálne cykly). V oblasti integrálnych štúdií je mu najbližšou partnerskou inštitúciou Centrum pro teoretická studia (CTS), ktoré založil a viedol nedávno zosnulý Ivan M. Havel, brat prezidenta Václava Havla. Postrehol som, že na pozvanie plzeňskej pobočky CTS Dr. Páleš prednášal na Západočeskej univerzite. Tiež jeho prednáškový pobyt na nórskej univerzite v Trondheime svedčí o stále rastúcom záujme medzinárodnej akademickej komunity o jeho dielo.

Hlavné motto diela Dr. Páleša – obnoviť jednotu poznania a mravnú integritu človeka – umelecky vystihuje báseň Milana Rúfusa, Človek:

V útrobach zeme víťazí.

I v kozme.

Pod korytami riek.

A na dne morí.

A predsa

všetko sa lomí na tom,

kto sme.

Sme Bytosti.

Alebo sme len tvory.

Dr. Páleša pokladám za jedného z najoriginálnejších súčasných mysliteľov vo svetovom meradle, odvážne rozširujúcich hranice intelektuálneho obzoru dnešnej doby, erudovane a svedomite hľadajúc odpovede na najpálčivejšie otázky ďalšieho smerovania našej civilizácie.

Pavel Cheben, PhD, Dr.h.c., CEng(UK), FRSC, FAPS, FOSA-OPTICA, FEIC, FEOS, FInstP(London), FCAE, FSPIE, SMIEEE

Principal Research Officer

National Research Council, Government of Canada

Honorary Professor, University of Malaga

Adjunct Professor, University of Ottawa | University of Toronto | McMaster University | Carleton University

Guest Professor and Doctor Honoris Causa, University of Zilina

Phone: 1-613-8578506

Email: pavel.cheben@nrc.ca

The most published scientist NRC Canada 2008-2022

Recipient of Canada Public Service Excellence Award

Elected Fellow of Royal Society of Canada, the American Physical Society, the Optica - Optical Society of America, the European Optical Society, the Institute of Physics (London), the Canadian Academy of Engineering, the Engineering Institute of Canada, and of the International Society for Optics and Photonics.

Pavel Cheben je hlavným výskumným pracovníkom Kanadskej národnej rady pre výskum – National Research Council (NRC) Canada. Je tiež členom Centra pre výskum fotoniky na Ottawskej univerzite, čestným profesorom na univerzite v Malage, docentom na univerzite v Toronte, Carleton univerzite v Ottawe, McMaster univerzite v Hamiltone, a hosťujúcim profesorom na Žilinskej univerzite. Prof. Cheben je známy hlavne pre svoju prácu v oblasti metamateriálových subvlnových vlnovodov. Stál pri zrode novej vedeckej oblasti, ktorá spája metamateriálový výskum a integrovanú fotoniku. Je spoluautorom viac ako 700 článkov a kapitol kníh, 38 patentov a vyše 300 pozvaných prezentácií, s h-indexom 64 na Google Scholar, kde má vyše 13 500 citácií. Je voleným členom s najvyššou hodnotou – Fellow – Kráľovskej spoločnosti Kanady, Americkej fyzikálnej spoločnosti, Americkej optickej spoločnosti, Európskej optickej spoločnosti, Londýnskeho fyzikálneho inštitútu, Inštitútu inžinierstva Kanady, Kanadskej akadémie inžinierstva a Medzinárodnej spoločnosti pre optiku a fotoniku. Je držiteľom štátneho vyznamenania Slovenskej republiky Pribinovho kríža prvej triedy, Kanadskej ceny za vynikajúce výsledky vo verejnej službe, Medzinárodnej ceny Slovenskej akadémie vied, Ceny NRC za vynikajúce výsledky pre priemysel, a Ceny za vynikajúci výskum Kanadskej národnej rady pre výskum. Ostatných 12 rokov je najviac publikujúcim vedcom Kanadskej národnej rady pre výskum.